

Tarih : 17.04.2026

Konu : Kalbin Hastahkları: Kibir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ
الْجِبَالَ طُولًا
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ

Değerli Kardeşlerim!

Kalp insanın niyetinin, duygu ve düşüncelerinin teşekkül ettiği bir organdır. Kalbimizdeki ihlas, doğruluk, iyi niyet, incelik ve zerafet davranışlarımıza yansır, bazı huylarımızla kalbimiz bozulduğunda ise hayatın dengesi altüst olur. İşte kibir de kalbimizde yeşeren ve bizi fitratımıza uygun davranmaktan uzaklaştıran huylardan biridir.

Kibir; kendini başkalarından üstün görmek, insanları küçümsemek ve hakikate boyun eğmemektir. Kibir, insanı Rabbinden uzaklaştıran, kardeşlerinden koparan ve hakikati görmesine engel olan bir huydur. Nitekim şeytanı Allah'ın rahmetinden uzaklaştıran da kibri olmuştur. **“Ben ondan daha üstünüm.”**^[1] diyerek kendini Hz. Adem'den üstün görmüş ve emre karşı gelmiş ve ebedî hüsrana sürüklenmiştir.

Yüce Rabbimiz bizleri kibirden sakındırarak şöyle buyurur: **“Yeryüzünde böbürlenerek dolaşma! Ne yeri yarabilir ne de dağlarla boy ölçüşebilirsin.”**^[2]

Aziz Mü'minler!

Kibirli insan, sahip olduğu nimetleri kendinden bilir. Malına, mülküne, makamına, bilgisine güvenerek böbürlenir. Oysa mü'min bilir ki, sahip olduğu her şey Rabbimizin bir lütfudur ve bir imtihan vesilesidir. Bugün var olan nimetler, yarın elinden alınabilir.

İnsanları küçümsemek, onları hor görmek, onları incitmek mü'min ahlakıyla asla bağdaşmaz. Peygamber Efendimiz (s.a.s.), **“...Müslüman kardeşini küçük görmesi, kişiye kötülük olarak yeter...”**^[3] buyurarak bizleri bu tehlikeye karşı uyarmıştır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Mü'min, tevazu sahibidir. Alçakgönüllülükle davranır, insanlara değer verir, kimseyi kendinden aşağı görmez. Çünkü bilir ki, Allah katında üstünlük ancak takva iledir. Nice insanlar vardır ki, dış görünüşte sade ve mütevazıdır; fakat Allah katında son derece değerlidir.

Kibirden korunmanın yolu, insanın kendini tanımasıdır. Nereden geldiğini, nereye gideceğini ve kimin huzurunda hesap vereceğini unutmamasıdır. Topraktan yaratıldığını, yine toprağa döneceğini bilen insan, kibirden uzak durur.

O halde geliniz! Kalplerimizi kibirden, gururdan ve böbürlenmekten arındıralım. Tevazuyu kuşanalım. İnsanlara karşı merhametli ve mütevazı olalım. Hakkı duyduğumuzda tereddüt etmeden kabul edelim. Hiç kimseyi küçümsemeyelim. Unutmayalım ki, gerçek yücelik kibirden değil, tevazudadır. Allah için alçalanı Allah yüceltir; kibirlenen ise sonunda zarar edenlerden olur. Yüce Rabbim bizleri, kalplerini kibirden arındırılmış, tevazu ile yaşayan, kullarına karşı merhametli olan sâlih kullarından eylesin. Âmin.

[1] A'râf, 7/12.

[2] İsrâ, 17/37.

[3] Müslim, Birr, 32.

Norveç Diyanet Hutbe Komisyonu